

Γραφή παρανόμων

01/Οκτ/2019 00:03

Του Γιάννη Νικολή

Έχει διατυπωθεί και είναι απολύτως ακριβές ότι οι διάφορες κυβερνήσεις και οι πολιτικοί που τις συνθέτουν δεν έχουν συνήθως κάποια κύρωση όταν αυτά που έκαναν αποδειχτούν προβληματικά ή και καταστροφικά. Και δεν αναφέρομαι σε σκάνδαλα και καταχρήσεις.

Αναφέρομαι σε ενέργειες που έκαναν (έστω κι αν ήταν νομότυπες) που έβλαψαν τους πολίτες και ιδιαίτερα τα οικονομικά τους. Είναι γνωστό ότι τότε δεν τρέχει τίποτα. Όταν μάλιστα εγκαλούνται από τους πολιτικούς τους αντιπάλους απαντούν, στην Ελλάδα ειδικά, "αναλαμβάνω" την "πολιτική ευθύνη".

Το "αναλαμβάνω την πολιτική ευθύνη" είναι βέβαια απλώς τέσσερις λέξεις δια των οποίων ο πολιτικός λέει χονδρικά ότι έκανα μια "επιλογή" που δεν "βγήκε". Δεν έχω ευθύνη πέραν τούτου, ήμουν η εκλεγμένη (Δημοκρατικά) κυβέρνηση... Τι θέλετε τώρα...

Αν το σκεφθεί κανείς λίγο παραπάνω είναι σχεδόν εξωφρενικό. Στην πραγματική ζωή και ιδίως στην οικονομική (όχι όμως και στην πολιτική ζωή) όποιος κάνει λάθη πληρώνει. Πολλές φορές μάλιστα τα λάθη πληρώνονται πανάκριβα. Μια λάθος επιλογή π.χ. στις επενδύσεις, στην ανάπτυξη ενός νέου (λανθασμένου) προϊόντος (π.χ. ενός φαρμάκου ή ενός αυτοκινήτου) σημαίνουν τεράστιες ζημιές.

Δηλαδή στην "κανονική" ζωή άτομα και επιχειρήσεις όταν κάνουν λάθη "πληρώνουν". Στην πολιτική ζωή απαντούν "αναλαμβάνω την πολιτική ευθύνη". Εννοείται ότι αυτοί που αναλαμβάνουν την πολιτική ευθύνη για επιζήμιες επιλογές, δεν θα δουν μειώσεις στις αποδοχές τους ως πολιτικοί ή στις συντάξεις τους ή στα πολυποίκιλα προνόμιά τους. Η μη μείωση των προσόδων και απολαβών τους, από τα χρήματα των φορολογουμένων πάντα, συνιστά από μόνο του σκάνδαλο, αλλά ας μην επεκταθούμε επ' αυτού.

Εμφανώζεμάστε μπροστά σε μια απόλυτη αδικία. Οι φορολογούμενοι που δια των χρημάτων

τους, που τους τα παίρνει με το έτσι θέλω το κράτος (διά της φορολογίας), πληρώνουν αδρά. Όταν (οι φορολογούμενοι) κάνουν λάθη, ειδικά στα οικονομικά τους, έχουν τεράστιες οικονομικές συνέπειες. Οι πολιτικοί "αναλαμβάνουν την πολιτική ευθύνη" δεν πληρώνουν τίποτα, δεν διακινδυνεύουν τίποτα και εξακολουθούν να πληρώνονται κανονικότητα.

Και ρίξουμε μια ματιά στην πρόσφατη ελληνική Ιστορία. Ο Ανδρέας Παπανδρέου αυξάνει το μέγεθος του κράτους και δια της τεράστιας αύξησης του δανεισμού της Ελλάδας, δίνει πολλές αυξήσεις στους ψηφοφόρους του. Δηλαδή στους Δημόσιους Υπάλληλους. Φυσικά και αναλαμβάνει, απλώς, την πολιτική ευθύνη. Αλλά πόσο αυτή η πολιτική βλάπτει πολύ σοβαρά τα συμφέροντα χιλιάδων άλλων πολιτών και φυσικά σχεδόν όλων των επιχειρήσεων;

Αυτό όμως κανένας δεν το βλέπει. Φυσικά και δεν συζητείται. Και πόσο βλάπτεται η ίδια η επιβίωση της χώρας δια της καταστροφής του παραγωγικού ιστού της; Και εδώ υπάρχει πλήρης σιωπή. Ανέλαβε την πολιτική ευθύνη...

Το γεγονός ότι η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ δια της καταστροφικής πολιτικής της το Α' εξάμηνο του 2015 εξαυλώνει τις ήδη προβληματικές τράπεζες από κεφάλαια και φυσικά οι τιμές των μετοχών τους καταρρέουν είναι γνωστό. Το πόσο κοστίζει αυτό στον Έλληνα φορολογούμενο αναφέρεται και συζητείται σπάνια. Άλλωστε αναλαμβάνουν την πολιτική ευθύνη. Ήταν η "δημοκρατικά" εκλεγμένη κυβέρνηση.

Η τεράστια πτώση όμως των τιμών των μετοχών (οι οποίες δεν έχουν ακόμη ανακάμψει) σημαίνει απομείωση των αποτιμήσεων και των τιμών των μετοχών που κατέχει το κράτος. Φυσικά και των μετοχών που κατέχουν οι πολίτες. Πάντως η οικονομική ζημιά του Έλληνα φορολογούμενου που είχε πληρώσει για τις μετοχές που κατείχε το κράτος, είναι αδιαμφισβήτητη.

Πολλοί υπολογίζουν (και μετριοπαθώς) αυτή τη ζημιά σε 100 δισεκατομμύρια Ευρώ. Ο ΣΥΡΙΖΑ & οι ΑΝΕΛ δια των αρχηγών τους Τσίπρα και Καμμένου απλώς ανέλαβαν την πολιτική ευθύνη.

Καθίσταται σαφές ότι εδώ υπάρχει κάτι απόλυτα άδικο και ανέντιμο. Οι πολίτες πληρώνουν για τα λάθη τους αλλά και για τα λάθη των ηγεσιών που ψηφίζουν. Οι πολιτικοί απλώς αναλαμβάνουν την πολιτική ευθύνη...

Φυσικά ανάλογα φαινόμενα και πρακτικές υπάρχουν σε πολλές χώρες. Φυσικά και ανάλογα προβλήματα. Όμως μπορεί να γίνει κάτι; Μπορεί να υπάρξουν θεσμοί σε μια δημοκρατία ("Republic") η οποία να προστατεύει τους πολίτες από τα λάθη, τις αστοχίες αλλά και τις σπατάλες των πολιτικών που αναλαμβάνουν κυβερνητικές ευθύνες;

Εξόσων γνωρίζω στις σύγχρονες δημοκρατίες δεν υπάρχουν θεσμοί αυτού του τύπου. Όμως ένας θεσμός ακριβώς για την αντιμετώπιση των λαθών, των παραλείψεων της σπατάλης, και γενικώς της "βλάβης" της πολιτείας ("Republic") υπήρξε στην Αρχαία Αθηναϊκή Δημοκρατία. Και ήταν ο Θεσμός της "ΓΡΑΦΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ". Στον βαθμό δηλαδή που μετά από την κατοχή αξιώματος διαπιστωνόταν ότι αυτός που κατείχε το αξίωμα έβλαψε την πολιτεία "κινούνταν" διαδικασίες κυρώσεων. Όπως και στον βαθμό που δια των "εξαγγελιών" του παρέσυρε τους πολίτες σε

άφρονες αποφάσεις και ενέργειες.

Εμφανώς υπάρχουν δυσκολίες για την εγκαθίδρυση θεσμών αυτού του τύπου. Όχι όμως αξεπέραστες και ειδικά με τις σημερινές δυνατότητες της τεχνολογίας. Το ζητούμενο προφανώς θα είναι να κρίνεται ο κάθε "αξιωματούχος" για το κατά πόσο έβλαψε τα συμφέροντα των πολιτών και κυρίως τα οικονομικά συμφέροντα της οργανωμένης πολιτείας (αυτό που σήμερα αποκαλούμε καταχρηστικά κράτος). Και γιατί όχι αυτό να γίνεται για κάθε κυβέρνηση που τελειώνει το βίο της.

Τότε ένα μεγάλο σώμα πολιτών που θα συγκροτείται δια κλήρωσης (για παράδειγμα) θα καλείται να αποφανθεί ως σώμα ενόρκων για τη βλάβη ή τη μη βλάβη των πολιτών από τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν. Αυτοί που θα εισηγούνται σχετικά την ευθύνη των πολιτικών θα μπορούσε να είναι πρόσωπα κύρους από τους Έλληνες της διασποράς.

Προφανώς υπάρχουν τεράστια θέματα για συζήτηση ως προς την εγκαθίδρυση ενός θεσμού ελέγχου αυτού του τύπου. Τα οφέλη όμως θα είναι ανυπέρβλητα. Οι πολίτες θα πληροφορούνται για το αν ωφελήθηκαν ή υπέστησαν βλάβη από τα πεπραγμένα της κάθε κυβέρνησης. Πολύ περισσότερο οι πολιτικοί θα είχαν μια "μεγάλη ανησυχία" για το πώς θα κριθεί το έργο τους. Έτσι φυσικά δεν θα ήταν αποδεκτό να απαντούν με την "εξυπνάδα" του "αναλαμβάνω την πολιτική ευθύνη".

Διότι Δημοκρατία δεν είναι και δεν μπορεί να είναι, υπόσχομαι τα πάντα, παρασύρω τους ψηφοφόρους σε άφρονες αποφάσεις, στη συνέχεια κάνω επιβλαβείς επιλογές και δεν τρέχει τίποτα. Εφόσον αναλαμβάνεις μεγάλα αξιώματα και οι πολίτες σε τιμούν έχεις φυσικά και μεγάλες ευθύνες. Στο βαθμό που όσα επέλεξες είναι επιβλαβή ή και καταστροφικά καλείσαι να λογοδοτήσεις.

Και η λογοδοσία δεν μπορεί να είναι μόνο στο σώμα των εκλογέων, οι οποίοι μπορούν απλώς να μην σε ψηφίσουν. Η λογοδοσία θα είναι σε ένα σώμα ικανό να αξιολογήσει τα έργα και τις ημέρες μιας κυβέρνησης.

Αν το σκεφθεί κανείς και λίγο παραπάνω πρόκειται περί ενός κατ' εξοχή ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΠΡΟΤΑΓΜΑΤΟΣ. Λογοδοσία γι' αυτά που έκανες και κυρώσεις εφόσον έβλαψες (ιδίως οικονομικά) τους πολίτες.

Να λοιπόν ακόμη ένα φιλελεύθερο αίτημα-Πρόταγμα. ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝ ΕΒΛΑΨΑΝ Η ΩΦΕΛΗΣΑΝ ΤΗ ΧΩΡΑ και τους ΠΟΛΙΤΕΣ ή αν θέλετε ΓΡΑΦΗ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ.

* Ο κ. Γιάννης Νικολής είναι Ψυχίατρος, Ψυχαναλυτής Ομάδας, Διδάκτωρ Ψυχιατρικής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και ιδρυτής της Λέσχης Φιλελεύθερου Προβληματισμού στη Θεσσαλονίκη. Πρόσφατα (2018) ίδρυσε το "ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ & ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ και εξέδωσε το νέο του βιβλίο υπό τον τίτλο "ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ στην ΕΛΛΑΔΑ της ΚΡΙΣΗΣ" από τις εκδόσεις "Θερμαϊκός".

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](https://www.capital.gr)